

Számlázási hibák a gyakorlatban

„Elszámoló” – számla helyes kezelése a gyakorlatban

A jogszabály nem ismeri az elszámolószámla fogalmát, alapvetően az elszámolószámla egy korábbi időszakot korrigáló számla. A helyes jogszabályi eljárás az, hogy a korábbi hónap(ok) számlája/számlái kell, hogy korrigálásra kerüljenek. Amennyiben az adózó nem így jár el, hanem normál számlaként negatív összeget riportál, akkor a kérdésben említett „warning” üzenet kerül a NAV által visszaadásra, vagyis az adatszolgáltatás megtörténik, de hibás státusz érkezik vissza, figyelmeztetve ezzel az adózót, miszerint valami nincs rendben a gyakorlatával.

Túlfizetés előlegszámlán

Az előleg-vég számla kezelésével kapcsolatban a következő az adóhivatali álláspont: a vevő túlfizetését az előleg számla helyesbítésével kell korrigálni. („Az *„adóhivatali álláspont” több személlyel egyeztetett álláspont, ezért így is érdemes erre tekinteni.*”)

Például, ha az ügylet 2.000 Ft, a megállapított befizetendő előleg 1.000 Ft, ami egy előleg számlán teljesítésre került. A vég számla kiállításakor azonban kiderül, hogy a teljes ügylet csak 500 Ft értékű. Ilyenkor a vég számlában az előleget nem szabad teljes egészében beszámítani, hiszen nem az adott gazdasági eseményből származik a visszatérítendő összeg. Ilyenkor az előleg számla helyesbítését kell megtenni, majd a megfelelő értékkel felvinni a vég számlára.

Egyéb példák

a.) Egy hipermarketeket üzemeltető multi cégnek milliós értékben állítanak ki negatív összegű számlát az általa visszaküldött göngyölegekről. Több kiszállítás után az összegyűjtött, visszaküldött göngyölegekről állítják ki ezt a számlát. Az eredeti számla nem ismert, a göngyöleg nem beazonosítható, tehát nem lehet korrekciós számlát kiállítani.

Rossz gyakorlat! Jelen esetben új ügyletről beszélünk, mivel a felek közötti szerződésből az derül ki, hogy bizonyos feltételek esetén a vevő kérésére az eladó köteles lesz átvenni a már eladott - hibátlan- árut vagy annak egy részét (göngyöleg). Ez csak akkor állhat elő, ha az eredeti ügyletet már teljesítették. Vagyis kétszer történik tulajdonátszállás: az eredeti értékesítéskor és a "vissza értékesítéskor". A Ptk. szerinti teljesítés megtörténtével az eredeti szerződés megszűnt, még akkor is, ha egy szerződésbe foglalták az eredeti eladást és a visszavásárlási lehetőséget. Ebből következően **ilyen esetben az eredeti vevő válik szállítóná és ő állítja ki a számlát** (áfatörvény 9. § (1)).

b.) *Bekértem a vevőtől 100 Ft előleget, arról kapott is előleg számlát, amiről meg is történt az adatszolgáltatás. Majd a végszámla készítésekor kiderül, hogy csak 80 Ft-ba került a termék/szolgáltatás, amire a 100 Ft előleget szedtem be. Elkészül a végszámla, felhasználás 80 Ft, elszámolt előleg -100 (jelölve, hogy előleg típusú a tétel), számla végösszege így -20 Ft lesz.*

Jelen esetben úgy kell eljárni, hogy a végszámlában 80 Ft-os terméket számlázzunk ki, melybe beleszámít 80 Ft az előlegszámlából. Az előlegszámlára pedig egy számlával egy tekintet alá eső okiratot kell kibocsátani -20 Ft-tal.

c.) *1500 darab számlázásra került egy termékből X összeggel. Miután megtörtént a szállítás (lezárult az ügylet), a vevő rájön, hogy neki csak 1400 darabra lett volna szüksége, ráadásul 100 darab minőségileg is kifogásolható volt (nem az a 100, amit amúgy is visszaküldött volna).*

Ha a felek közötti szerződés tartalma alapján nem megfelelő minőségű, hibás terméket küldtek vissza a vételár esetleges visszatérítése mellett, akkor a számviteli törvény [(Sztv.) 73. § (2) e)] pontja értelmében az eladónál az értékesítés nettó árbevételét csökkentő tétel lesz. Vagyis **ez esetben az eladó az, akinek módosító** [áfatörvény 170. § (1) és 153/B § (1) a) illetve 153/C § (1) a)] **számlát kell kiállítania**. A módosító számlát akkor is ki kell állítani, ha csak mennyiségi változást tartalmaz. (Ha az ügylet teljes egészében megghiúsult, úgy az eladónak érvénytelenítő számlát kell kiállítania, de a kérdésben szereplő esetben nem erről van szó)

d.) *Az értékesítő társaság és a vevője is nagykereskedőként tevékenykednek az FMCG (Fast Moving Consumer Goods) szektorban. Az értékesítő társaság nem tart fenn magyarországi készletet, a vevő által megrendelt mennyiséget egy külföldi gyártótól szerzi be. A terméket közvetlenül a vevőhöz szállítják le, a fuvar az értékesítő társaság szervezi meg. A vevő egy promóció keretében a szokásosnál nagyobb mennyiséget rendel be, és a promóció végével azokat a termékeket, amiket nem tudott eladni, visszáruzza. Az értékesítő társaság az áruk visszavételét követően kiállítja a módosító számlát, a visszárut pedig közvetlenül a gyártóhoz szállítják vissza.*

Ennek leginkább ÁFA szempontból van jelentősége:

Az FMCG szektorban megszokott gyakorlat a visszáruzás, amikor az eladó szerződésben vállalja, hogy visszaveszi a vevőtől azokat a termékeket, amiket a vevő korábban megvásárolt, de nem tudott eladni. Tapasztalatunk szerint sokan valójában két különböző helyzetet mosnak össze a visszáru kifejezés alatt. A köznyelvben a visszáru kifejezést egyaránt használják a téves teljesítésből fakadó visszaszállításra és a visszavásárlási konstrukcióra, pedig **ez a kettő elkülönítendő fogalom!**

A téves teljesítés esetében az eladó nem a megállapodásban foglaltakat teljesíti (például más termékből szállít, a megrendeltnél nagyobb mennyiségben szállít a vevőnek), és ennek következtében a termékek egy része vagy egésze visszakérül az eladóhoz. A visszavásárlási

konstrukció esetében azonban az eladó a megállapodás szerint szállítja le a megrendelt termékeket a vevőnek, de úgy állapodnak meg, hogy a vevő jogosult meghatározott időn belül a termékek visszaküldésére. Az áfa tekintetében a téves teljesítést **az eredeti számla módosításával kell korrigálni**, míg a visszavásárlási konstrukcióban **új értékesítés történik, melyet a vevő számláz** az eredetileg értékesítő társaság felé.

A fenti példában az értékesítő társaság módosítja a belföldi értékesítésről kiállított számlát, illetve kéri a külföldi gyártót, hogy módosítsa a Közösségen belüli beszerzésről kiállított számlát. Mindezt azonban **úgy kellene helyesen kezelni, hogy a vevő állít ki számlát a visszárurol az értékesítő társaság felé, aki ezt adómentes Közösségi termékértékesítésként számlázza a külföldi gyártó felé**. A hibás eljárás következtében mind a vevő, mind az értékesítő társaság elmulasztja a számlák kiállítását a visszáruhoz vonatkozó termékértékesítésről, és a visszáru – a módosító számla következtében – rossz soron jelenik meg a belföldi áfa bevallásában, illetve az értékesítő társaság a Közösségen belüli összesítő nyilatkozatában nem szerepelteti Közösségen belüli termékértékesítésként.